

Jongeren en Integratie

Samenvatting van een onderzoek onder 300 jongeren in Amsterdam-West, Rotterdam-Zuid, Amsterdam-Noord en elders

"Het is te gek dat we nu nog over integratie moeten discussiëren."

1. Vraag: "Vind je Nederland belangrijk?"

Ja	92 %
Nee	8 %

2. Vraag: "Waarom vind je Nederland belangrijk?"

Ik woon er	Ik heb hier kansen	Ik zit hier op school
Mijn familie is hier	Ik ga hier uit	Ik ben hier geboren

3. Vraag: "Vind je landen buiten Nederland (zoals het land waar je vandaan komt of waar je ouders en familie vandaan komen) belangrijk?"

Ja	65 %
Nee	35 %

4. Wat zijn de 'allochtone' jongeren van dit onderzoek

Het zijn jongeren die bepaalde 'allochtone' identificatiepunten belangrijk vinden, zoals de plaats of de plaatsen buiten Nederland waar zij gewoond hebben of waar hun familie vandaan komt. Ander punt is het belang van de omgang met 'allochtonen'. Ze kunnen daarnaast een 'autochtone' identificatie hebben, omdat ze zich verbonden voelen met Nederland of hun woonplaats hier. De meeste 'allochtone' jongeren doen dat – 87%. Voor deze jongeren loopt 'allochtoon' en 'autochtoon' heel erg door elkaar. Ze zijn 'allochtoon' en 'autochtoon' tegelijk.

'Allochtoon' gebruiken we dus niet op dezelfde manier als in de officiële stukken. Volgens de officiële stukken ben je 'allochtoon' als je buiten Nederland bent geboren of als een van je ouders buiten Nederland is geboren. Voor ons is iemand 'allochtoon' als hij of zij 'buiten Nederland' (ook) belangrijk vindt.

Hier en daar is belangrijk – ik ben 'allochtoon' en 'autochtoon'	87 %
Alleen daar is belangrijk – ik ben alleen 'allochtoon'	13 %

Conclusie: heel veel jongeren, die officieel 'allochtoon' genoemd worden, voelen zich 'allochtoon' en 'autochtoon' tegelijkertijd.

5. Wat vinden deze 'allochtone' jongeren belangrijk?

Belangrijk zijn zowel 'allochtone' als 'autochtone' punten, namelijk:

'Allochtone' punten	'Autochtone' punten
Geloof (Islam en Hindoeïsme)	De Nederlandse taal
Eigen taal	Actief meedoen met de samenleving
Eigen cultuur	Op het rechte pad blijven
Eigen mensen	Een gezin vormen

6. Vinden de 'allochtone' respondenten dat de integratie is gelukt?

Ja en nee, althans ze noemden kansen en hindernissen:

Kansen	Hindernissen
Eigen kracht	Discriminatie, vooral bij werk en stages
Je moet er wel extra je best voor doen, maar dat is op zich niet slecht	Vooroordelen en uitsluiting vanwege huidskleur, haardracht en hoofddoek etc.;
Het Nederlandse onderwijs geeft je een stevige basis	Last van de slachtofferrol waarin 'allochtonen' kunnen vastlopen
Er zijn goede voorzieningen en instellingen om je te helpen	Net zo vaak als anderen het slachtoffer van overlast en criminaliteit
Ondersteuning vanuit je familie	Ze worden, ten onrechte in hun ogen, aangezien voor de daders in de media

7. Wat doen 'allochtone' respondenten tegen de hindernissen die ze ondervinden?

Wat doen 'allochtone' respondenten zelf?
Zich extra inspannen, een tandje bijzetten
Studeren, doorleren en diploma's halen – met het oog op werk en gezin later
Niet in een slachtofferrol kruipen, want dan kom je nergens
Netwerken opbouwen, contacten onderhouden
Als het nodig is: voor je rechten opkomen, actie ondernemen
Voor sommigen: toekomst elders zoeken, bijvoorbeeld in land van herkomst

8. Hoe omschrijven we de 'allochtone' jongeren op basis van dit onderzoek:

Heel veel 'allochtone' jongeren die meegedaan hebben aan het onderzoek zijn zowel 'allochtoon' als 'autochtoon'. Ze zijn gericht op een volwassen integratie en willen meedoen met de samenleving. Ze willen vasthouden aan het geloof en de cultuur van hun ouders en familie, maar dit wel een plaats geven in hun Nederlandse leven. Ze vinden dat discriminatie bestreden moet worden.

9. Wat vinden 'autochtone' respondenten belangrijk?

Zij vinden alleen identificatiepunten en plaatsen in Nederland belangrijk.

De waarden, normen en omgangsvormen 'van thuis'	Een kleine groep vindt dat de eigen Nederlandse cultuur bedreigd wordt
Carrière maken	Een kleine groep vindt het familiekapitaal belangrijk (geld en contacten)

10. Vinden deze 'autochtone' respondenten dat de integratie is mislukt?

Een aantal zegt hierop ja, want:

- 'allochtonen' hebben daar zelf te weinig aan gedaan;
- ze vinden dat de buitenlanders zich niet genoeg aanpassen;
- ze vinden dat het beleid niet deugt; de politie en overheid moeten beter optreden en ze moeten de grenzen niet voor iedereen openzetten.

11. Discrimineren 'autochtone' jongeren?

Een enkeling doet nogal rechts-extreme uitspraken:

- ze vinden dat buitenlanders profiteren;
- ze vinden dat buitenlanders zich weigeren aan te passen;
- ze vinden dat buitenlanders over de grens gezet moeten worden.

12. Hoe omschrijven we de 'autochtone' jongeren zich op basis van dit onderzoek?

De meeste 'autochtone' jongeren die aan het onderzoek hebben meegedaan zijn gewoon bezig met hun eigen leven, hun familie, hun vrienden, hun school en hun ambities, net als de meeste 'allochtone' respondenten. Er is een gevoel van bedreiging waar het gaat om de Nederlandse cultuur en identiteit. Een klein aantal respondenten is voorstander van radicale 'oplossingen'.

13 'Allochtone' respondenten in Amsterdam-West en Rotterdam-Zuid'

'Allochtone' respondenten in Amsterdam-West (75)	'Allochtone' respondenten in Rotterdam-Zuid (46)
Veel Marokkaanse jongeren	Nogal wat Turkse jongeren
Doen een opleiding op vmbo-niveau	Middelbare en hogere opleiding
Ze zijn relatief jong	Ze zijn wat ouder
Ze willen een goede positie in de Nederlandse samenleving – ze zoeken het (nog) dichtbij huis	Ze zijn gericht op een goede positie in een samenleving, die niet de Nederlandse hoeft te zijn – hun toekomst kan ook in bijvoorbeeld Turkije of Suriname liggen
Ze willen integreren met behoud van de eigen cultuur en met steun vanuit de eigen familie, in de eigen buurt – ze zoeken het (nog) dichtbij huis	Ze willen integreren met behoud van de eigen cultuur en met steun uit de eigen netwerken

14. Een opvallende 'autochtone' groep in Amsterdam-West

Opvallende 'autochtone' groep in Amsterdam-West
Ze vinden het land waar hun ouders en familie vandaan komen (vooral Marokko) kennelijk niet meer zo belangrijk – ze vinden zichzelf dus niet 'allochtoon'
Ze zijn gelovig en willen respect voor hun Islamitische jongerengeloof

Het zijn jonge Amsterdammers die officieel 'allochtonen' genoemd worden vanwege hun herkomst. Maar dat is voor hen niet belangrijk meer. Ze zijn de jonge Islamitische inwoners van Amsterdam-West, die zich met Amsterdam, Nederland en hun geloof identificeren.

Aanbevelingen

Het onderzoek heeft geleid tot een viertal aanbevelingen aan beleidsmakers en instellingen. De aanbevelingen hebben betrekking op:

1. *De rol van instellingen voor voortgezet en het hoger onderwijs.* Daar krijgen en pakken de meeste jongeren hun kansen om te 'integreren' in de samenleving. Hierom moet het onderwijs een speciale plaats innemen in alle ketens van het jeugd- en jongerenbeleid.
2. *De interculturele kwaliteiten van instellingen.* Ondanks alle inspanningen is er nog steeds veel winst te behalen.
3. *De inbreng van jongeren in beleid, projecten en maatregelen.* Deze ligt voor de hand en is vanwege de positieve inbreng goed tegen zwartkijkers.
4. *Investeringen in netwerken van en contacten met jongeren, allochtoon en autochtoon.* Jongeren zijn in de praktijk vaak niet of moeilijk te bereiken voor instanties en instellingen. ICT en goede, doorlopende contacten met jongeren en hun organisaties moeten daarom hoge prioriteit hebben.